ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет машинобудування та транспорту

Кафедра безпеки життєдіяльності та педагогіки безпеки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з науково-педагогічної роботи по організації навчального процесу та його науково-методичного забезпечення

Василевський О. М.

«18» 06 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Моделювання освітньої та професійної підготовки фахівця

рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
галузь знань	01 – Освіта
спеціальність	015 – Професійна освіта
освітня програма	Професійна освіта
освітня кваліфікація	Доктор філософії з професійної освіти

Вінниця 2020 рік

Робоча програма дисципліни
«Моделювання освітньої та професійної підготовки фахівця»
рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)
галузь знань 01 – Освіта
спеціальність 015 – Професійна освіта
освітня програма Професійна освіта
освітня кваліфікація Доктор філософії з професійної освіти

2020. – 18 с.

	Посада **Протокол засідання**	**ПІБ**	**Підпис**
Розроблено	Доцент кафедри БЖДПБ Зав. кафедри БЖДПБ	д. пед. н., доцент Дембіцька С. В. д. пед. н., професор Кобилянський О. В.	
Схвалено	Гарант освітньо-наукової програми	д. пед. н., професор Кобилянський О. В.	
	Зав. кафедри БЖДПБ засідання кафедри БЖДПБ (протокол № 16 від 24.03.2020)	д. пед. н., професор Кобилянський О. В.	
	Директор ІнМАД засідання секції Науково-технічної ради ВНТУ (протокол № 2 від 25.05.2020).	д. т. н., професор Грушко О. В.	
Затверджено	Голова Методичної ради Методична рада ВНТУ (протокол № 12 від 18.06.2020)	д. т. н., професор Васілевський О. М.	

© С. В. Дембіцька, О. В. Кобилянський, 2020
© ВНТУ, 2020

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 3</td><td>Галузь знань
01 Освіта</td><td colspan="2">Обов’язкова (професійна)</td></tr>
<tr><td>Модулів – 2</td><td rowspan="8">Спеціальність
015 – Професійна освіта

освітня програма:
Професійна освіта</td><td colspan="2">Рік підготовки (курс):</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 2</td><td>2</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Індивідуальне науково-дослідне завдання — контрольна робота для студентів заочної форми навчання, курсова робота реферати з окремих тем курсу та доповіді на щорічну науково-теоретичну конференцію викладачів, співробітників та студентів ВНТУ</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин - 120</td><td>3-й</td><td>3-й</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3
самостійної робо студента – 2,6</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>32 год.</td><td>6 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>16</td><td>6 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Курсовий проект (робота)</td></tr>
<tr><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)</td><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>42 год.</td><td>78 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: диф. залік</td></tr>
</table>

Мова навчання – українська.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна програма дисципліни «Моделювання освітньої та професійної підготовки фахівця» (змістові модулі (теми) та блоки змістових модулів) затверджено в складі Освітньо-професійної програми підготовки доктора філософії за спеціальністю 015 — «Професійна освіта», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 08.07.2016 № 816.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Моделювання освітньої та професійної підготовки фахівця» є складний процес забезпечення володіння загальними принципами побудови моделі освітньої та професійної підготовки фахівця та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни полягає у формуванні у майбутніх докторів філософії умінь та компетенцій для забезпечення ефективного моделювання діяльності фахівців з вищою освітою з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності.

Відповідно до зазначеної мети в результаті вивчення дисципліни майбутні доктори філософії повинні розв’язувати комплекс таких **завдань** за відповідними методиками:

- визначати **цілі** освітньої та професійної підготовки випускника ЗВО певних напряму підготовки або спеціальності та освітньо-кваліфікаційного рівня;

- визначати **цілі** освітньої та професійної підготовки випускника ЗВО з певної спеціалізації спеціальності.

На підставі сформованої системи **цілей** освітньої та професійної підготовки за певним напрямом підготовки або спеціальністю та освітньо-кваліфікаційним рівнем, з врахуванням вимог державних нормативних документів щодо ступеневої освіти у складі групи методистів та викладачів ЗВО відповідно до певних методик:

- встановлювати структуру циклів підготовки;

- формувати системи цілей підготовки за циклами;

- розробляти комплексні циклові завдання, що адекватні цілям підготовки за циклами.

На підставі сформованої системи **цілей** підготовки за циклами та

розроблених комплексних циклових завдань у складі групи викладачів та методистів ЗВО за відповідними методиками формувати масив змісту циклів підготовки у вигляді системи нормативних змістовних модулів та блоків змістовних модулів.

На підставі сформованого масиву змісту циклів підготовки у складі методистів і викладачів ЗВО за відповідними методиками проводити його структурно-логічну обробку та визначити упорядковану сукупність нормативних навчальних дисциплін та їх розділів.

Використовуючи структуру циклів підготовки, масив змісту циклів підготовки, упорядковану сукупність нормативних навчальних дисциплін та їх розділів, відповідні нормативні документи та методики створення стандартів вищої освіти оформляти ОПП підготовки фахівців у вигляді проекту галузевого стандарту.

З врахуванням визначених **цілей** підготовки за спеціалізацією спеціальності у складі групи методистів та викладачів ЗВО формувати масив варіативного змісту підготовки за спеціалізацією спеціальності у вигляді системи змістовних модулів та блоків змістовних модулів.

На підставі сформованого масиву змісту підготовки за спеціалізацією спеціальності у складі групи методистів та викладачів ЗВО за відповідними методиками проводити його структурно-логічну обробку та визначити упорядковану сукупність варіативних навчальних дисциплін та їх розділів або упорядковану сукупність варіативних розділів нормативних навчальних дисциплін.

Використовуючи **цілі** підготовки за спеціалізацією спеціальності, масив варіативного змісту підготовки, відповідні нормативні документи та методики створення стандартів вищої освіти оформляти варіативну частину ОПП підготовки фахівців у вигляді проекту стандарту ЗВО.

Використовуючи структуру циклів підготовки, масив змісту циклів підготовки, упорядковану сукупність навчальних дисциплін та їх розділів, що надані в ОПП підготовки фахівців, у складі групи викладачів та методистів за відповідними методиками:

- проводити упорядкування сукупності нормативних і варіативних навчальних дисциплін та їх розділів;

- розробляти графи та матриці логічних зв’язків розділів усіх навчальних дисциплін;

- проводити структурну декомпозицію змістовних модулів, формувати систему навчальних елементів (інформаційну базу освітньої та професійної підготовки) та встановлювати логічні зв'язки між навчальними елементами (логічну обробку масиву змісту підготовки);

- оптимізувати інформаційну базу освітньої та професійної підготовки.

Використовуючи оптимізовану інформаційну базу освітньої та професійної підготовки, матриці (або графи) логічних зв'язків розділів усіх навчальних дисциплін у складі групи методистів і викладачів ЗВО формувати структурно-логічну схему підготовки у вигляді узагальненої матриці (або графу) підготовки.

Використовуючи визначену систему цілей освітньої та професійної підготовки та її структурно-логічну схему, з врахуванням вимог ОКХ та з боку інших навчальних дисциплін у складі групи методистів і викладачів ЗВО за відповідними методиками визначати:

- **цілі** навчання за певною навчальною дисципліною у вигляду системи предметних умінь;

- потрібний рівень сформованого кожного з системи предметних умінь.

Використовуючи нормативний та варіативний масив змісту циклів підготовки, що наданий в ОПП, та її структурно-логічну схему у складі групи методистів і викладачів ЗВО за відповідними методиками:

- формувати попередній масив знань щодо орієнтовних основ дій, що адекватні предметним уміннням, у вигляді системи навчальних елементів;

- проводити класифікацію знань (навчальних елементів);

- визначати структуру змісту навчання за навчальною дисципліною (частини, розділу, теми) та зміст кожного з структурних елементів.

Використовуючи структуру змісту навчання за навчальною дисципліною, зміст її структурних елементів, види та форми навчання і контролю ступеню досягнення цілей освітньої та професійної підготовки, а також термін навчання за навчальною дисципліною оформляти програму навчальної дисципліни у вигляді проекту стандарту ЗВО.

На підставі результатів структурної обробки системи цілей та змісту навчальних дисциплін, що надані в їх програмах, у складі групи методистів і викладачів ЗВО проводити корекцію та оптимізацію структурно-логічної схеми підготовки.

Використовуючи визначену структурно-логічну схему підготовки,

структуру циклів підготовки, упорядковану сукупність навчальних дисциплін та терміни їх засвоєння, що надані в ОПП, на підставі встановлених в програмах навчальних дисциплін видів та форм навчальних занять та контролю ступеню досягнення їх цілей, з врахуванням вимог державних нормативних документів щодо ступеневої освіти, за відповідними методиками у складі групи методистів і викладачів ЗВО: проводити корекцію програм навчальних дисциплін для забезпечення вимог нормативних документів до структури та змісту навчальних планів.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач в результаті вивчення дисципліни:

ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері професійної освіти, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

ЗК-3 Готовність використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації українською та іноземними мовами в усній та письмовій формах.

ЗК-5 Здатність дотримуватись етичних норм у професійній діяльності.

ЗК-6 Здатність до самоменеджменту, планування і розв'язування задач власного професійного і особистісного зростання.

ФК-3 Здатність моделювати, реалізовувати й оцінювати освітній процес; готовність складати програми додаткової професійної освіти відповідно запитів роботодавців.

Програмні результати навчання:

ПРН-1 Оперувати основними концепціями, теоріями, проблемами філософії й методології науки, змістом сучасних філософських дискусій з проблем розвитку суспільства та освіти.

ПРН-2 Застосовувати основні наукові підходи і методи науково-дослідної діяльності; методи критичного аналізу й оцінки сучасних наукових досягнень під час розв'язування дослідницьких і практичних завдань, у тому числі в міждисциплінарних галузях.

ПРН-4 Добирати методи науково-дослідної діяльності, методи генерування нових ідей під час розв'язання дослідницьких і практичних

завдань у обраній та суміжних галузях; методи критичного аналізу й оцінки сучасних наукових досягнень.

ПРН-9 Проводити аналіз основних світоглядних і методологічних проблем галузі та суміжних із нею наук; планувати професійну діяльність у сфері наукових досліджень.

ПРН-12 Застосовувати програмні засоби і мультимедіа у науково-педагогічній діяльності та наукових дослідженнях; аналізувати й систематизувати результати досліджень засобами інформаційних технологій.

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Моделювання педагогічної діяльності у вищій школі.

Тема 1. Методологічна база формування змісту освіти та змісту навчання.

Стратегічні завдання вищої освіти в Україні. Завдання реформування змісту вищої освіти. Пріоритетні напрями та шляхи реформування вищої освіти. Стандарти вищої освіти: законодавча база та перспективи розвитку.

Рівні, цикли та ступені вищої освіти. Міжнародна стандартна класифікація освіти. Галузі освіти і галузі знань. Напрями підготовки, спеціальності, спеціалізації.

Основи моделювання підготовки фахівця. Узагальнений об’єкт діяльності. Виробничі функції. Структури діяльності.

Тема 2. Загальна схема формування змісту навчання.

Поняття змісту освіти та його структури. Зв’язок понять “зміст освіти” та “зміст навчання”. Фактори, що детермінують формування змісту освіти. Принципи та критерії відбору змісту освіти. Зв’язок між змістом навчального матеріалу та майбутньою діяльністю фахівця.

Цілі освітньої та професійної підготовки. Формування циклів освітньої та професійної підготовки. Формування цілей підготовки за циклами. Формування комплексних циклових завдань. Формування змісту підготовки за циклами.

Розподіл змісту циклів підготовки за навчальними дисциплінами. Розподіл змісту циклів підготовки за навчальними дисциплінами спеціалізації спеціальності.

Тема 3. Освітньо-професійна програма підготовки фахівця.

Нормативний зміст навчання та його відображення в освітньо-професійній програмі підготовки фахівця. Структура та зміст освітньо-професійної програми підготовки фахівця. Складові ОПП: Розподіл змісту освітньо-професійної програми та максимальний навчальний час за циклами підготовки, Нормативна частина змісту освітньо-професійної програми, Рекомендований перелік навчальних дисциплін, Форми державної атестації випускників.

Методика розробки освітньо-професійної програми підготовки фахівця. Колективна робота над складанням та оформленням ОПП, організація цієї діяльності.

Модуль 2. Моделювання управлінської діяльності.

Тема 4. Структурно-логічне формування змісту навчання.

Інформаційна база освітньої та професійної підготовки. Структурно-логічна обробка масиву змісту навчання. Матриці (або графи) логічних зв'язків розділів усіх навчальних дисциплін та їх обробка. Оптимізація структурно-логічної схеми підготовки. Упорядкування сукупності нормативних і варіативних навчальних дисциплін. Упорядкування структурно-логічних зв'язків розділів навчальних дисциплін. Формування структурно-логічної схеми підготовки у вигляді узагальненої матриці (або графу) підготовки.

Тема 5. Моделювання навчальної дисципліни. Цілі та зміст навчання.

Визначення цілей навчання за певною навчальною дисципліною у вигляду системи предметних умінь та потрібний рівень сформованості кожного з системи предметних умінь.

Визначення змісту навчання за навчальною дисципліною. Формування попереднього масиву знань щодо орієнтовних основ дій, що адекватні предметним умінням, у вигляді системи навчальних елементів. Проведення класифікації знань (навчальних елементів).

Тема 6. Структури змісту навчання за навчальною дисципліною. Навчальна та робоча програми.

Визначення структури змісту навчання за навчальною дисципліною (частини, розділу, теми) та зміст кожного з структурних елементів. Класифікація навчальних елементів. Зміст дисципліни на рівні понятєвих та емпіричних

індикаторів.

Структура, зміст та оформлення навчальної програми, робочої програми навчальної дисципліни.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна, вечірня форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Моделювання педагогічної діяльності у вищій школі.												
Тема 1. Методологічна база формування змісту освіти та змісту навчання.	15	6	2	-	-	7	15	1	1	-		13
Тема 2. Загальна схема формування змісту навчання.	15	5	3	-	-	7	15	1	1	-		13
Тема 3. Освітньо-професійна програма підготовки фахівця.	15	5	3	-	-	7	15	1	1	-		13
Разом за модулем 1	**45**	**16**	**8**	**-**	**-**	**21**	**45**	**3**	**3**	**-**	**-**	**39**
Модуль 2												
Змістовий модуль 2. Моделювання управлінської діяльності.												
Тема 4. Структурно-логічне формування змісту навчання.	15	6	2	-	-	7	15	1	1	-		13
Тема 5. Моделювання навчальної дисципліни. Цілі та зміст навчання.	15	5	3	-	-	7	15	1	1	-		13
Тема 6. Структури змісту навчання за навчальною дисципліною. Навчальна та робоча програми.	15	5	3	-	-	7	15	1	1	-		13
Разом за модулем 2	**45**	**16**	**8**	**-**	**-**	**21**	**45**	**3**	**3**	**-**	**-**	**39**
Усього годин	**90**	**32**	**16**	**-**	**-**	**42**	**90**	**6**	**6**	**-**	**-**	**78**

6. Теми семінарських занять

Навчальним планом не передбачені.

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна форма)	Кількість годин (заочна, вечірня форма)
1	Методологічна база формування змісту освіти та змісту навчання	2	1
2	Загальна схема формування змісту навчання	3	1
3	Освітньо-професійна програма підготовки фахівця	3	1
4	Структурно-логічне формування змісту навчання	2	1
5	Моделювання навчальної дисципліни. Цілі та зміст навчання	3	1
6.	Структури змісту навчання за навчальною дисципліною. Навчальна та робоча програми	3	1
	Усього годин	**16**	**6**

8. Теми лабораторних занять

Навчальним планом не передбачені.

9. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин (денна форма)	Кількість годин (заочна, вечірня форма
1	Методологічна база формування змісту освіти та змісту навчання	7	13
2	Загальна схема формування змісту навчання	7	13
3	Освітньо-професійна програма підготовки фахівця	7	13
4	Структурно-логічне формування змісту навчання	7	13
5	Моделювання навчальної дисципліни. Цілі та зміст навчання	7	13
6	Структури змісту навчання за навчальною дисципліною. Навчальна та робоча програми	7	13
	Усього годин	**42**	**78**

10. Індивідуальні завдання

Робочим навчальним планом передбачена індивідуальна робота: реферати з окремих тем курсу та доповіді на щорічну науково-теоретичну конференцію

викладачів, співробітників та студентів ВНТУ та інші науково-технічні конференції та семінари, підготовка наукових публікацій.

11. Методи навчання

Лекція, проблемна лекція, демонстрація, зокрема, з використанням мультимедійних засобів навчання, практичні роботи, підготовка рефератів, доповідей науково-дослідного характеру, зокрема, на щорічну науково-технічну конференцію викладачів, співробітників та студентів ВНТУ та інші науково-технічні конференції та семінари, підготовка наукових публікацій.

12. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється у формі фронтального, індивідуального чи комбінованого контролю знань здобувачів під час практичного заняття, тестування, 2 колоквіумів, диференційованого заліку.

13. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Таблиця 1 – Вид контролю – диф. залік

Поточне тестування та самостійна робота		**Сума**
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	100
ТІ Т2 Т3	Т4 Т5 Т6	
50 балів	50 балів	

Т І, Т2 ... Т6 - теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, практики	для заліку
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
82-89	**B**	добре	
75-81	**C**		
64-74	**D**	задовільно	
60-63	**E**		
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 2 – Кількість і зміст модулів

Модуль	Кредити	Лекції (год.)	Практичні заняття (семінари) (год.)	Контрольна робота	Колоквіуми
I	1,5	16	8	1	1
II	1,5	16	8	1	1

Таблиця 3 – Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів з окремих видів роботи та в цілому по модулях (в балах)

Вид роботи	**Модуль**	
	1	**2**
1. Практичні заняття (1 пр. – 4 бали)	12	12
2. Активність під час занять	8	8
3.Контрольні роботи	10	10
4. Колоквіум	20	20
Всього	50	50

14. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс дисципліни, до складу якого входять:

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Моделювання освітньої та професійної підготовки фахівця».
2. Матеріали навчального контенту.
3. Питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю.
4. Індивідуальні завдання для самостійної роботи здобувачів.
5. Комплект білетів для проведення диференційованого заліку.
6. Тести поточного контролю знань.

15. Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів

Рівень компетентності	**За нац. шкалою**	**За шкалою ЕКТС**	**Критерії оцінювання**

IV Високий (творчий) «5»	відмінно	A	Виставляється, якщо при відповіді на питання виявлено всебічні, систематизовані, глибокі знання матеріалу, який виноситься на контроль, уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою, знання основної і додаткової літератури, передбаченої програмою на рівні творчого використання.
III Достатній (конструк-тивний) «4»	добре	B	Повні знання з питань і задач, що стоять перед студентом. Уміння викладати основні ідеї. Вміння професійно відстоювати свою точку зору. Припускаються несуттєві неточності у викладенні матеріалу та у відповідях.
		C	Достатньо повні знання з поставлених питань і задач. Вміння викладати основні ідеї. Здатність самостійно застосовувати вивчений матеріал на рівні різних ситуацій, наводити окремі власні приклади на підтвердження власних тверджень. Вміння доводити правильність своїх рішень. Несуттєві неточності у відповідях та деякі нераціональності при вирішенні поставлених завдань.
II Середній (репродуктив-ний) «3»	задовільно	D	Студент може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень, може аналізувати матеріал, робити висновки. Пояснення неповні, нелаконічні, не завжди точні. Відповіді на питання неповні, містять неточності, при вирішенні поставлених завдань застосовуються не найраціональніші рішення.
		E	Задовільні знання програмного матеріалу на рівні вищому за початковий. При відповіді на запитання виникають труднощі у деяких положеннях, відповіді не повні, завдання вирішуються нераціонально.
I Низький «2»	незадовільно з можливістю повторного складання	FX	Теорією володіє на рівні фрагментів, викладає матеріал уривчасто. Утруднюється в обґрунтуванні рішень, на запитання дає неправильні відповіді (40-60%). Самостійно не може сформувати алгоритм рішення поставлених завдань. Рішення не раціональні та неефективні.
	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F	Теорією володіє на рівні фрагментів, викладає матеріал уривчасто. Утруднюється в обґрунтуванні рішень, на запитання викладача дає неправильні відповіді (60-100%). Самостійно, не може сформувати алгоритм вирішення завдання.

16. Рекомендована література

Основна

1. Галузевий стандарт вищої освіти. Освітньо-професійна програма підготовки магістра за спеціальністю «Педагогіка вищої школи». – К.: МОН України, 2005. – 38 с.

2. Лист МОН від 31.07.2008 р. № 1/9-484 «Щодо нормативно-методичне забезпечення розроблення галузевих стандартів вищої школи» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1038.1974.1&nobreak=1.

3. Мельник С.В. Освітньо-професійні стандарти у контексті реформування системи підготовки кадрів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.lir.lg.ua/docs/publikacii/Knuga_SV_3.doc.

4. Мельник С.В. Зарубіжний та вітчизняний досвід розробки національних систем та рамок кваліфікацій. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.lir.lg.ua/docs/varshava.doc.

5. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі: Навчальний посібник/ За ред. С.У. Гончаренка, П.М. Олійника. – К.: Вища школа, 2003. – 323 с.

6. Національний освітній глосарій: вища освіта [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://tempus.org.ua/uk/vyshha-osvita-ta-bolonskyj-proces/informacijno-analitychni-materialy/520-nacionalnij-osvitnij-glosarij-vishha-osvita.html.

7. Нісімчук А.С. Педагогіка: підручник / А. С. Нісімчук. – К.: Атіка, 2007. – 344 с.

8. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / В. Л. Ортинський. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.

9. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / За ред. З. Н. Курлянд. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 495 с.

10. Підготовка керівника середнього закладу освіти: навчальний посібник / За ред. Л.І. Даниленко. – К.: Міленіум, 2004. – 272 с.

11. Теорія і методика професійної освіти: навчальний посібник / З. Н. Курлянд [та ін.] ; за ред. З. Н. Курлянд. – К.: Знання, 2012. – 390 с.

12. Федоров В.Д. Менеджмент закладу освіти, менеджер закладу освіти: психологічні засади / В.Д. Федоров. – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2004. – 224 с.

13. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: навчальний посібник / Є. М. Хриков. – К.: Знання, 2006. – 365 с.

14. Цехмістрова Г.С. Управління в освіті та педагогічна діагностика: навчальний посібник / Г.С. Цехмістрова, Н.А. Фоменко. – К.: ВД "Слово", 2005. – 280 с.

Додаткова

1. Драч І.І. Компетентнісний підхід як ключовий методологічний інструмент підготовки майбутніх викладачів вищої школи // Теорія та методика управління освітою: електронне наукове фахове видання [Електронний ресурс] / Гол. ред.: В.В. Олійник; ДЗВО "Університет менеджменту освіти" АПН України. – 2011. – № 7. – Режим доступу http://tme.umo.edu.ua/

2. Кремень В.Г. Філософія людиноцентризму в стратегіях освітнього простору. – К.: Педагогічна думка, 2009. – 520 с.

3. Методичні рекомендації щодо розроблення професійних стандартів за компетентнісним підходом / Мельник С.В., Матросов В.Д., Сташків Т.О., Косухіна Т.В. – Луганськ: ДУ НДІ СТВ Мінсоцполітики України, 2012 – 55 с.

4. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес / Під ред. М.Ф. Степко. – К.: Освіта України, 2004. – 60 с.

5. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах (наказ Міносвіти 02.06.1993 р. № 161). Вища освіта в Україні. Нормативно-правове регулювання / За заг. ред А.П. Зайця, В.С. Журавського. – К.: Форум, 2002. – С. 413-432.

6. Пономарев А.С Модель специалиста как источник выбора и обоснования содержания профессионального образования: текст лекции. – Харьков: НТУ "ХПИ", 2005. – 58 с.

ЛИСТОК РЕЄСТРАЦІЇ ЗМІН

Номер зміни	Номер та дата протоколу засідання кафедри	Номер пункту, що змінюється, та зазначення зміни	Підпис завідувача кафедри
	№ __ від __.__.2021 р.	Змін немає / зазначити зміни	
	№ __ від __.__.2022 р.	Змін немає / зазначити зміни	
	№ __ від __.__.2023 р.	Змін немає / зазначити зміни	
	№ __ від __.__.2024 р.	Змін немає / зазначити зміни	